

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ing. V. K.**, zastoupen JUDr. Tomášem Gureckým, advokátem se sídlem Josefa Skupy 1639/21, Ostrava, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ostravě**, se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2008, č.j. 22 Ca 242/2008-21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Tomáši Gureckému, **se určuje** na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů částka ve výši 5 712 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se v původním řízení žalobce Ing. V. K. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2008, č. j. 22 Ca 242/2008 - 21, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě (dále také „krajský soud“) napadeným usnesením ze dne 23. 10. 2008, č. j. 22 Ca 242/2008 - 21, odmítl žalobu Ing. V. K. (dále též „žalobce“), kterou se domáhal zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě (dále také „finanční ředitelství“) ze dne 12. 5. 2008, č. j. 14368/07-1500-800278 a č. j. 14369/07-1500-800278 a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud vyšel při svém rozhodování z toho, že rozhodnutím finančního ředitelství ze dne 12. 5. 2008, č. j. 14368/07-1500-800278, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu Ostrava II (dále jen „správce daně“) ze dne 21. 9. 2007, č. j. 131725/07/389960/0680, jímž bylo podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. h) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“)

zastaveno řízení ve věci odvolání žalobce proti výzvě správce daně k podání daňového přiznání k dani z nemovitostí za rok 2007 ze dne 14. 8. 2007, č. j. 123471/07/389960/0680, a že rozhodnutím finančního ředitelství ze dne 12. 5. 2008, č. j. 14369/07-1500-800278, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí správce daně ze dne 21. 9. 2007, č. j. 130515/07/389960/0680, jímž bylo podle § 49 odst. 2 písm. b) zákona o správě daní a poplatků zamítnuto jako opožděné podané odvolání žalobce proti výzvě správce daně podle ustanovení § 73 odst. 1 téhož zákona ze dne 10. 8. 2007, č. j. 122953/07/389960/0680, k zaplacení daňového nedoplatku na dani z nemovitostí v náhradní lhůtě. Krajský soud dovodil, že se žalobce podanou správní žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, kterými není zasahováno do jeho práv a že se tudíž nejedná o rozhodnutí ve smyslu ustanovení 65 s. ř. s., která by byla přezkoumatelná správním soudem. Je tomu tak proto, že výzvou k zaplacení daňového nedoplatku v náhradní lhůtě (podle § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků), resp. na něj navazujícím procesním rozhodnutím odvolacího orgánu (ať již podle § 49 odst. 2 nebo § 50 odst. 6 cit. zákona), jakož i výzvou k podání daňového přiznání (podle § 40 odst. 1 téhož zákona), resp. na něj navazujícím procesním rozhodnutím (podle § 27 odst. 1 písm. h/ a § 50 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků) se nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují veřejná subjektivní práva nebo povinnosti žalobce. Takovým rozhodnutím je až konečné rozhodnutí ve věci samé - platební výměr. Byť jsou žalobou napadána rozhodnutí finančního ředitelství, tj. rozhodnutí správního orgánu druhého stupně, meritum věci samé, od něhož je třeba posuzovat přípustnost žaloby, spočívá v prvotních rozhodnutích – výzvách správce daně ze dne 8. 10. 2007, č. j. 122953/07/389960/0680, a ze dne 14. 8. 2007, č. j. 123471/07/389960/0680, k zaplacení daňového nedoplatku a k podání daňového přiznání, jež nejsou rozhodnutími ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. Jelikož správnímu soudu nepřísluší taková rozhodnutí věcně přezkoumávat, musel krajský soud podanou žalobu odmítnout pro nepřipustnost podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, kterou doplnil soudem ustanovený zástupce, jež je výslovně opřena o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s.

Stěžovatel především namítl, že krajský soud pochybil, pokud jeho žalobu odmítl bez toho, aniž by se jí věcně zabýval. Žaloba totiž nesměřovala do rozhodnutí vydaných podle ustanovení § 43 a 44 zákona o správě daní a poplatků, jak mylně uvedl ve svém usnesení krajský soud, ale do rozhodnutí finančního ředitelství vydaných podle § 32 téhož zákona. Krajský soud pochybil i tím, když se nezabýval podstatou vytýkaných porušení § 1, § 2, § 26 zákona o správě daní a poplatků, včetně výtky o nicotnosti napadených správních rozhodnutí a nezákonné delegace místní příslušnosti správce daně. Ke změně delegace totiž došlo bez součinnosti s žalobcem a bez jeho souhlasu. Rozhodnutí krajského soudu je i nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů proto, že v něm tento soud neodůvodnil, proč odmítl provedení navrhovaných důkazů, resp. postupoval v rozporu s ustanoveními § 52, § 75 a § 77 s. ř. s. Krajský soud rovněž porušil ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s., když rozhodl bez jednání, ačkoliv nařízení jednání výslovně požadoval v žalobě. Toto pochybení mělo za následek i zásah do práva garantovaného ustanovením čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 90 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“). Je tomu tak proto, že ani jemu samotnému, ani soudem ustanovenému zástupci nebylo umožněno vyjádřit se před soudem. Krajský soud při svém rozhodování nevzal v úvahu žalobou vytýkané vady řízení před správními orgány. Konkrétně pominul porušení ustanovení § 50 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků, neboť se finanční ředitelství ve svém rozhodnutí nevypořádalo se všemi důvody jeho odvolání – zejm. s absolutním nedostatkem pravomoci a příslušnosti žalovaného finančního ředitelství ve věci rozhodovat. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2008,

č. j. 22 Ca 242/2008 - 21, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně zdůraznil, že trvá na tom, aby ve věci bylo nařízeno jednání.

Žalované finanční ředitelství se k podané kasační stížnosti vyjádřilo tak, že se zcela ztotožňuje s právním názorem krajského soudu a že postup správních orgánů byl v souladu s právními předpisy. Ve vztahu k namítané vadě řízení, resp. k rozhodování nepříslušného správce daně a podjatosti pracovníků finančního ředitelství dodává, že místně příslušným správcem daně stěžovatele byl Finanční úřad Ostrava II. Na základě rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 15. 5. 2006, č. j. 43/56607/2006 - 431 došlo sice k delegaci místní příslušnosti ke správě daní na Finanční úřad Brno I., avšak s výjimkou daně z nemovitostí a daně z převodu nemovitostí, daně dědické a daně darovací. Stěžovatel byl k uplatňovaným námitkám podjatosti opakovaně vyzýván, aby konkrétně uvedl, které pracovníky správce daně a finančního ředitelství považuje za podjaté a dále k uvedení konkrétních důvodů, jež svědčí podjatosti těchto pracovníků. Stěžovatel však na tyto výzvy nereflektoval a konkrétní jména a skutečnosti neuvedl. Žalované finanční ředitelství proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a došel k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřijatelný.

Podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s., kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Podle ust. § 68 písm. e) s. ř. s. žaloba je nepřijatelná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Podle ust. § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Podle ust. § 27 odst. 1 písm. h) zákona o správě daní a poplatků, není-li v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, daňové řízení se zastaví, jestliže jde o nepřijatelné podání.

Podle ust. § 48 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků se proti rozhodnutím, zejména proti výzvám podle § 43, která předcházejí pravomocnému stanovení daňového základu a daně, nelze samostatně odvolat. To platí i tehdy, mají-li být daňový základ a daň stanoveny či přezkoumány dodatečně, a to bez ohledu na to, zda v řízení pak k dodatečnému stanovení daňového základu a daně skutečně dojde.

Podle ust. § 49 odst. 2 písm. b) zákona o správě daní a poplatků správce daně odvolání zamítne, jestliže je podáno po stanovené lhůtě.

Podle ust. § 50 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků odvolací orgán rozhodnutí přezkoumá a není-li při rozhodování vázán ustanovením odstavce 5, rozhodnutí v odůvodněných případech změní nebo zruší, jinak odvolání zamítne.

V předmětné věci je spornou otázkou, zda-li rozhodnutí žalovaného finančního ředitelství ze dne 12. 5. 2008, č. j. 14369/07-1500-800278 a č. j. 14368/07-1500-800278, jimiž byla podle ustanovení § 50 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků zamítnuta odvolání stěžovatele proti rozhodnutím správce daně vydaným: a) podle § 49 odst. 2 písm. b) téhož zákona, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti výzvě podle ustanovení § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, k zaplacení nedoplatku daně v náhradní lhůtě a b) podle § 27 odst. 1 písm. h) téhož zákona, jímž bylo pro nepřipustnost zastaveno řízení ve věci odvolání stěžovatele proti výzvě k podání daňového přiznání, jsou rozhodnutími podléhajícími soudnímu přezkumu, či nikoliv.

Jak vyplývá z citovaných ustanovení § 70 písm. a) a § 68 písm. e) s. ř. s., lze se v řízení před správními soudy domáhat přezkoumání jen takových rozhodnutí, které lze považovat za rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 65 s. ř. s. Soudnímu přezkumu tedy v zásadě podléhají takové úkony správního orgánu, jimž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují veřejná subjektivní práva nebo povinnosti žalobce.

Pro posouzení této sporné otázky je rozhodující princip, byť není v zákoně o správě daní a poplatků výslovně vyjádřen, že charakter rozhodnutí správce daně v daňovém řízení předurčuje charakter na něj navazujícího rozhodnutí správního orgánu, a to bez ohledu na to, že jím je buď sám prvostupňový správce daně (§ 49, popř. § 27 zákona o správě daní a poplatků) nebo finanční ředitelství (§ 50 téhož zákona) a nebo postupně oba uvedení správci, tak jak tomu bylo v předmětné věci. Je tomu tak proto, že pokud prvotní rozhodnutí není způsobilé zasáhnout do veřejných subjektivních práv daňového subjektu, není způsobilé do nich zasáhnout ani na něj navazující rozhodnutí odvolacího orgánu, ať již jím je finanční úřad, finanční ředitelství, ministerstvo financí nebo ministr financí).

V předmětné věci je proto rozhodný charakter povinnosti stanovené správcem daně v prvotním rozhodnutí, vydaným: a) podle ustanovení § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, a b) podle § 40 odst. 1 téhož zákona, neboť právě toto předurčuje charakter (vlastnost) na něj navazujícího rozhodnutí správního orgánu. Není při tom rozhodující, že žalobou napadené rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 12. 5. 2008, č. j. 14369/07-1500-800278, bylo de facto v pořadí již druhým rozhodnutím o odvolání, a že rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 12. 5. 2008, č. j. 14368/07-1500-800278, bylo rozhodnutím o odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost podání (odvolání). Určujícím pro posouzení toho, zda tímto rozhodnutím došlo či nedošlo k zásahu do veřejných subjektivních práv stěžovatele je tedy úkon správce daně, jímž mu byla stanovena primární povinnost – tj. v předmětné věci výzva dle ustanovení § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků ze dne 10. 8. 2007, č. j. 122953/07/389960/0680, k zaplacení daňového nedoplatku na dani z nemovitostí v náhradní lhůtě (platební povinnost), a výzva podle § 40 odst. 1 téhož zákona ze dne 14. 8. 2007, č. j. 123471/07/389960/0680, k podání daňového přiznání k dani z nemovitostí za rok 2007 (presentační povinnost).

Nejvyšší správní soud se již dříve zabýval otázkou, zda je povinnost uložená rozhodnutím správce daně podle ustanovení § 73 zákona o správě daní a poplatků vůbec způsobilá zasáhnout do veřejných subjektivních práv žalobce (daňového subjektu), či tomu tak není. V rozsudku ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 Afs 28/2003 - 48, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 187/2004, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „V řízení o splnění daňové povinnosti daňovým ručitelem je třeba odlišovat dva druhy výzev. První (§ 57 odst. 5 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků), proti níž se může ručitel odvolat proto, že není ručitelem nebo že ručení bylo uplatněno ve větším než zákonem stanoveném rozsahu anebo že již byla požadovaná částka

zaplacená. Doručení této výzvy se daňový ručitel stává daňovým dlužníkem, jemuž vzniká platební povinnost; tato výzva je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., kterou lze po vyčerpání opravných prostředků vlastních daňovému řízení napadnout správní žalobou. Druhým typem výzvy je výzva k uhrazení daňového nedoplatku v náhradní lhůtě podle § 73 odst. 1 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, která má již jen povahu procesního úkonu adresovaného daňovému dlužníku s přesně stanovenou daňovou povinností; tato výzva proto nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví“. Obdobně pro předmětnou věc rozhodný právní názor vyslovil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 31. 3. 2009, č. j. 7 Afs 24/2009 - 71, který je dostupný na www.nssoud.cz. Kasační soud konstatoval, že: „*Výzva podle § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, a na něj navazující rozhodnutí odvolacího správního orgánu obecně nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s. To však neplatí v případech, je-li tato výzva ve skutečnosti prvním úkonem správce daně deklarujícím daňovou povinnost stěžovatele ....“.* O tento případ však v předmětné věci nešlo. Otázkou rozsahu přezkoumání odmítavého rozhodnutí správního soudu se také zabýval i Ústavní soud, který např. v nálezu ze 17. 5. 2007, sp. zn. III. ÚS 93/06, došel k závěru, že: „*Rozhodnutí o odmítnutí návrhu, protože je rozhodnutím procesním, jež nevyhází z věcného přezkumu návrhem napadeného rozhodnutí, žádnou vazbu na (věcné) rozhodnutí předchozí nemá, a tím nemůže být – z povahy věci – vystaveno stejné kritice jako předchozí rozhodnutí správního orgánu. Obecný požadavek vyplývající z § 104 odst. 4 s. ř. s., aby kasační důvody sledovaly žalobní body podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., se zde logicky uplatnit nemůže“.*

Pokud jde o výzvu správce daně k podání daňového přiznání podle ustanovení § 40 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, je Nejvyšší správní soud zajedno s krajským soudem, že ani tato výzva, kterou je daňovému subjektu (stěžovateli) uložena toliko povinnost předložit daňové přiznání, není rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 s. ř. s. Je tomu tak proto, že byt' se jedná o úkon – rozhodnutí, které má základní náležitosti rozhodnutí podle § 32 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků (ostatně tak jako veškerá jiná rozhodnutí správce daně, jinak by byla neplatná /§ 32 odst. 7 téhož zákona/), není způsobilé zasáhnout do veřejných subjektivních práv stěžovatele, resp. se jimi nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují veřejná subjektivní práva nebo povinnosti stěžovatele. Takovým rozhodnutím je až konečné rozhodnutí ve věci samé - platební výměr.

Tomuto závěru v podstatě odpovídá i projev vůle zákonodárce obsažený v samotné dikci zákona o správě daní a poplatků v ustanovení § 48 odst. 2, podle které se proti rozhodnutím, zejména proti výzvám podle § 43, která předcházejí pravomocnému stanovení daňového základu a daně, nelze samostatně odvolat. O tom, že výzva ukládající daňovému subjektu povinnost předpokládanou v ustanovení § 40 odst. 1 citovaného zákona předchází stanovení daně nemůže být sporu. Své výtky směřující vůči citované výzvě (např. proti formě, obsahu, závaznosti či platnosti a účinnosti) pak může uplatnit daňový subjekt (stěžovatel) v rámci odvolání proti rozhodnutí ve věci samé, t.j. proti rozhodnutí o stanoveném základu daně a dani. Po právu je proto na odvolání proti uvedené výzvě nahlíženo v daňovém řízení jako na nepřipustné podání.

Krajský soud tedy posoudil věc v souladu se zákonem, pokud došel k závěru, že výzva podle § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků a výzva podle § 40 odst. 1 téhož zákona, resp. na něj po sobě navazující rozhodnutí o odvolání (bez ohledu, zda bylo vydáno správcem daně nebo až po té finančním ředitelstvím), resp. rozhodnutí o zastavení řízení a na něj navazující rozhodnutí o odvolání, nejsou rozhodnutími, které by podléhaly přezkumu správním soudem.

Výtky stěžovatele o nesprávném právním posouzení věci krajským soudem, jakož i o tom, že krajský soud nereflektoval na vady řízení před správními orgány, nejsou opodstatněné.

Je tomu tak proto, že výtky směřující vůči právnímu posouzení věci (právní otázky), které nadto ani nebyly stěžovatelem blíže rozvedeny a konkretizovány, a výtky o tom, že krajský soud dostatečně nezohlednil vady řízení před správními orgány, když se nevypořádal se všemi důvody odvolání (rozpor s § 50 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků), lze účinně namítat toliko v případech, je-li správním soudem posuzována věc sama. Tak tomu ale v předmětné věci nebylo. Krajský soud se zcela správně nejprve zabýval otázkou přípustnosti soudního přezkumu vůči rozhodnutí ze dne 12. 5. 2008, č. j. 14369/07-1500-800278 a č. j. 14368/07-1500-800278. Jelikož došel k závěru, že je žaloba nepřipustná a odmítl ji, nepřistoupil vůbec k meritornímu přezkoumání věci – tj. nezaujal žádné stanovisko k namítané nezákonnosti a vytykávaným vadám naříkaných správních rozhodnutí. Rozhodnutí krajského soudu proto ani nemůže být stíženo zrušujícím důvodem spočívajícím v nesprávném posouzení právní otázky nebo vad řízení před správními orgány (§ 103 odst. 1 písm.a/, b/ s. ř. s.). Je-li předmětem přezkoumání usnesení krajského soudu o odmítnutí věci pro nepřipustnost, lze v kasační stížnosti účinně namítat důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Bylo by proti účelu, logice a ekonomii soudního řízení, aby se soud v této a v obdobných věcech zatěžoval pro věc samu nepodstatnými výtky stěžovatele, když napadené rozhodnutí vůbec nepodléhá soudnímu přezkumu (viz výše). Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že pokud se v předmětné věci krajský soud vůbec nezabýval stěžovatelem vytykávanými nezákonnostmi a vadami řízení před správním orgánem, je vyloučeno, aby vytykána pochybení správních orgánů nesprávně posoudil.

Rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný.

Jak již shora Nejvyšší správní soud uvedl, krajský soud nepochybil, pokud napadené rozhodnutí věcně nepřezkoumal. Nelze proto ze strany stěžovatele ani úspěšně namítat, že pokud se správní soud nevypořádal v odůvodnění s výtky směřujícími do věci samé, je jeho usnesení nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Naopak, pokud by tak učinil a správní rozhodnutí by i věcně přezkoumal, bylo by jeho rozhodnutí vnitřně rozporné. Nelze totiž, z hlediska požadavku srozumitelnosti soudních rozhodnutí (principu jednoty výroku a odůvodnění), současně odmítnout přezkoumat správní rozhodnutí a současně jej věcně přezkoumat. Takový vnitřní rozpor soudního rozhodnutí by naopak zavdával možnost účastníkům řízení namítat nepřezkoumatelnost napadeného soudního rozhodnutí. Nikoliv však pro nedostatek důvodů, jak neopodstatněně uvádí stěžovatel, ale pro jeho nesrozumitelnost. Tak tomu ale v předmětné věci není. Rozhodnutí krajského soudu není vnitřně rozporné, naopak je zcela srozumitelné.

Obdobně nemůže obstát námitka, že je usnesení krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění, případně jinou vadu řízení, když krajský soud výslovně ve svém rozhodnutí nevedl, z jakého důvodu nenařídil jednání, neprovedl stěžovatelem navrhované důkazy a nepřezkoumal žalobu v mezích žalobních bodů (namítaný rozpor s ustanovením § 52, § 75 a § 77 s. ř. s.), přestože se toho stěžovatel domáhal v žalobě. Za situace, kdy krajský soud došel k závěru, že napadená správní rozhodnutí vůbec nepodléhají soudnímu přezkumu ve správním soudnictví, bylo by zcela nadbytečné, v rozporu s ekonomikou soudního řízení a na újmu jednotlivých účastníků i státního rozpočtu, aby soud bez rozumného důvodu nařizoval jednání a zabýval se, pro rozhodnutí v této věci nepřipadnými důkazními návrhy stěžovatele. Vzhledem k tomu, že postup krajského soudu byl souladný se zákonem, nemůže obstát výtka stěžovatele, že byl postupem správního soudu zkrácen na svých právech garantovaných mu čl. 38 odst. 2 Listiny a čl. 90 Ústavy.

Námitka nicotnosti správního rozhodnutí také není případná.

Jak již shora Nejvyšší správní soud uvedl, lze rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby přezkoumat v řízení o kasační stížnosti z důvodů výtčených zákonem v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Pokud by tak krajský soud neučinil a věcně žalobní námitky stěžovatele

přezkoumal, mohlo by to mít případně za následek jeho nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost. Obdobné lze konstatovat, i pokud jde o nyní v kasační stížnosti uplatněnou námitku „nicotnosti správních rozhodnutí“, ke které jinak krajský soud přihlíží z úřední povinnosti. Pokud je totiž žalobou napadené rozhodnutí vyloučeno ze soudního přezkumu, je pro rozhodnutí o ní zcela irelevantní nejen to, zda je po věcné stránce správní rozhodnutí nezákonné nebo je založeno na vadách řízení před správním orgánem, ale i to, zda je nicotné. Nejde-li totiž vůbec o rozhodnutí podle § 65 s. ř. s., krajský soud nepřezkoumává věc samu – tj. zákonost či nicotnost rozhodnutí, ale pouze to, zda podléhá soudnímu přezkumu. Právě i z tohoto důvodu je k podání kasační stížnosti, jako zcela samostatný, uveden důvod - nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. § 103 odst. 1 písm.e/ s. ř. s.). Obdobný právní názor ostatně vyslovil již dříve Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 7. 2006, č. j. 8 Ca 14/2005 - 40, když mimo jiné došel k závěru, že: „...výrok o nicotnosti napadeného rozhodnutí je výrokem ve věci samé, vycházejícím z hodnocení právních kvalit rozhodnutí. O nicotnosti tedy rozhodne soud na základě svého věcného a právního přezkoumání napadeného rozhodnutí. Takové přezkoumání lze ovšem učinit jen tehdy, nevyskytnou-li se skutečnosti, které by odůvodňovaly odmítnutí návrhu (žaloby) podle § 46 soudního řádu správního“.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti jako „obiter dictum“ konstatuje, že je vždy věci úvahy stěžovatele, zda vznesl námitku nicotnosti správních rozhodnutí v soudním řízení správním ve vztahu ke zrušení příslušného rozhodnutí o delegaci místní příslušnosti ke správě daní. V řízení o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů, které nepodléhají soudnímu přezkumu jakož i v řízeních o kasačních stížnostech, jež na ně navazují, však nemůže být úspěšná.

Nejvyšší správní soud proto ze shora uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2008, č. j. 22 Ca 242/2008 - 21 není opodstatněná a proto ji zamítl (§ 110 odst.1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud neshledal opodstatněným návrh, aby ve věci nařídil jednání. Je tomu tak proto, že podle § 109 odst. 1 s. ř. s. ve věci rozhoduje zpravidla bez jednání. Jednání je třeba naříditi je-li to vhodné, nebo provádějí-li se dokazování. O tento případ však v předmětné věci nešlo, a proto kasační soud rozhodl bez nařízení jednání (§ 109 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. v návaznosti na ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Finanční ředitelství v Ostravě ve věci sice úspěch mělo, nevznikly mu však náklady řízení převyšující jeho běžnou činnost. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem JUDr. Tomášem Gureckým, ustanoveným soudem dne 16. 9. 2008 a proto podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Nejvyšší správní soud určil ustanovenému advokátu na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů částku ve výši 5712 Kč, sestávající se ze dvou úkonů právní služby (2100 Kč za jeden úkon), kterým je převzetí a příprava zastoupení, včetně první porady s klientem a podání ve věci samé [§ 7 a § 9 odst. 3 písm. f) s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm.b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů], ze dvou režijních paušálů (300 Kč za jeden paušál podle ustanovení § 13 odst. 3 citované vyhlášky) a z příslušné 19 % daně z přidané hodnoty ve výši 912 Kč. Pokud jde o ustanoveným advokátem požadovanou odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů za 1 podání ve věci samé ze dne 29. 5. 2009 a nahlížení do spisu dne 23. 3. 2009 v délce trvání 5 min., tak za tyto úkony Nejvyšší správní soud neurčil ustanovenému zástupci žádnou finanční částku.

Je tomu tak proto, že se po obsahové stránce v případě podání nejednalo o nové podání ve věci, ale o totéž podání ze dne 18. 11. 2008 – kasační stížnost Ing. V. K., včetně jejího doplnění advokátem, za které mu již byla určena odměna a náhrada hotových výdajů. Jiný výklad není přípustný ani rozumný, neboť by umožňoval ustanovenému advokátovi, nejen to, aby kasační stížnost opakovaně doplňoval o již jednou uvedené důvody, ale aby spolu s tím i požadoval přiznání další odměny za zastupování a náhradu hotových výdajů. Nahlížení do spisu v trvání 5 minut pak nelze v řízení před správními soudy považovat za samostatný úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) citované vyhlášky, ale jako součást právní služby podřaditelné pod § 11 odst. 1 písm. b) citované vyhlášky, tj. jako součást převzetí a přípravy zastoupení; i za tento úkon právní služby již byla ustanovenému zástupci určena odměna a náhrada hotových výdajů.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2009

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu